

Вх. № 885-НО-05-06/18.11.2021 г.

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Павел Стоев, Национален природонаучен музей - БАН,
за научните приноси и квалификация на гл. ас. д-р Мария Василева Наумова,
кандидат в конкурс за доцент по научна специалност „Зоология“ за нуждите на Отдел
„Животинско разнообразие и ресурси“ в Института по биоразнообразие и екосистемни
изследвания - БАН

Д-р Мария Наумова е позната с научните си публикации в областта на аранеологията. Кандидатът има изследвания и извън тази област (напр. нова находка и хранителни предпочитания на вид листояден бръмбар; изследвания върху солпугата *Galeodes graecus*, проучвания върху фауната на пещера в Албания и др.). Общият брой на статиите, с които кандидатства в конкурса е 22, други 8 статии не са включени в настоящия конкурс. От общо 30 публикации, д-р Наумова е първи автор на 14, а само на три е единствен автор. Основните и приноси са в изследването на паяците в България и съседни балкански държави (Албания, Косово, Северна Македония, Гърция и др.). Приносите и в областта на таксономията включват описание на нови видове паяци, синонимизиране на таксони, описване на слабо познати видове, изясняване на различни таксономични проблеми. Друго научно направление, в което д-р Наумова има принос е изследване на разпространението на паяците в Югоизточна Европа. Тук заслугите и са в установяване за първи път на: 1) 2 вида паяци в Европа; 2) семейство Synsphyridae, 4 рода и 17 вида на Балканския полуостров; 3) семействата Mysmenidae и Synsphyridae, 2 рода и 93 вида в България и други. От съседните балкански държави са установени за първи път както следва: Босна и Херцеговина: 3 вида паяци; Гърция: 3 вида паяци; Сърбия: 3 вида паяци; Турция: 1 вид паяк; Черна гора: 2 семейства (Clubionidae, Zodariidae), 3 рода и 86 вида паяци. В допълнение на тези си изследвания, Мария Наумова е участвала в редица инвентаризации на регионална и локална фауна в различни райони на България, част от които са публикувани (напр. на Западни Родопи, Сакар). Изготвяла е и обзорни списъци за паяците на Черна гора и Косово (последният извън настоящия конкурс). Прави впечатление интересът и към изучаване на пещерните и подземно живеещите в т. нар. MSS паяци, участвала е и в мащабно европейско изследване за обобщаване на данните за пещерните паяци, което е публикувано като „дейта пейпър“ (Mammola et al. 2019).

Интерес предизвиква сравнителното изследване на аранеофауната в картофена нива в Югозападна България, където авторите установяват, че въпреки разликите в сортовете картофи, прилаганите пестициди и напоителните системи, през последните петнадесет години няма значителни разлики в биологичното разнообразие на повърхностно живеещите паяци за този типичен картофен регион в България. Друго методологично изследване, в което д-р Наумова взема участие е изследване на ефективността на 4 типа капани за паяци. Резултатите показват, че най-ефективни са почвените и наземните рампови капани. За да се обхване пълното видово разнообразие в даден район, обаче, е нужно да се комбинират и четирите типа.

Според представената справка, досега гл. ас. Наумова е участвала в 8 научни проекта и 5 национални и международни научни конференции. Трудовете и са цитирани 35 пъти, от тях 27 цитата са в списания с импакт фактор.

Критики: Прави впечатление, че много малка част от статиите са в списания с висок импакт фактор, като само една е в Q1 в Web of Science (там е на 22-ро място сред авторите), а 4 са в Q2 на WoS или Scopus. Желателно е кандидатът да започне да публикува самостоятелно в такива списания. С малки изключения, насочеността на научните изследвания е с регионален характер, липсват изследвания, които да са с фундаментален принос или да разглеждат въпроси от интерес за по-голяма аранеологична общност. Методите на изследване са класически – почти няма публикации (с изключение на една), в които таксономичните изследвания да са подкрепени с молекулярни такива. Желателно е кандидатът да започне да прилага т.нар. интегративен подход в таксономията, който като цяло се налага в момента.

Не приемам за съществен научен принос инвентаризирането на фауната на пещера в Пермет, Албания (Naumova, 2020). Такъв тип публикации са с предимно приложна стойност по отношение на опазването на местообитанието.

Въпреки критичните ми бележки, наукометричните показатели на гл. ас. д-р Мария Наумова са достатъчни за покриване на изискванията за длъжността „доцент” в Българската академия на науките и ИБЕИ в частност, и давам положително становище за назначаването и на тази длъжност.

С уважение,

17 ноември 2021

/проф. д-р Павел Стоев/